

PANEL DYSKUSYJNY INFORMATYZACJA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W POLSCE – POTRZEBY, ROZWIĄZANIA, PERSPEKTYWY

Przygotowali:

Irena Woroniecka-Leciejewicz, dziekan Wydziału ITZ WSISiZ
Andrzej Kałuszkę, prodziekan Wydziału ITZ WSISiZ

Panel dyskusyjny „Informatyzacja administracji publicznej w Polsce – potrzeby, rozwiązania, perspektywy” został zorganizowany przez Wydział Informatycznych Technik Zarządzania WSISiZ w ramach zadania 6 projektu „WSISiZ dla gospodarki opartej na wiedzy (GOW) – Z nami ułożysz swoją przyszłość”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Podjęto szereg działań organizacyjnych i programowych w celu przygotowania i promocji panelu, w tym opracowania scenariusza panelu, wyznaczenia moderatora dyskusji panelowej i prelegentów, którzy przygotowali wystąpienia wprowadzające do dyskusji, a także opracowania materiałów informacyjnych, organizacji i utrzymania mostu internetowego, itp. Niniejsza notatka stanowi raport z przebiegu i zawartości merytorycznej panelu.

PROGRAM PANELU

1. Wprowadzenie do dyskusji panelowej
dr Jan W. Owiński, kierownik projektu UE „WSISiZ dla gospodarki opartej na wiedzy (GOW) – Z nami ułożysz swoją przyszłość”, nauczyciel akademicki WSISiZ, pracownik naukowy Instytutu Badań Systemowych PAN
2. *Administracja w dobie społeczeństwa informacyjnego – wyzwania współczesności* - dr inż. Andrzej Wilk, przewodniczący CK Sekcji Technik Informatycznych SEP, Koordynator Projektów Informatycznych i Telekomunikacyjnych w TK Telekom Sp. z o.o.
3. *Nowa jakość usług w administracji publicznej* - dr Zbigniew Olejniczak, dyrektor Centrum Projektów Informatycznych MSWiA
4. *Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej miejscem pierwszego kontaktu z elektroniczną administracją* - mgr Izabela Adamska, kierownik projektu Centrum Projektów Informatycznych MSWiA
5. *e-Administracja - co nowego wniesie projekt pl.ID?* - mgr Konrad Kuczyński, kierownik projektu Centrum Projektów Informatycznych MSWiA
6. *e-KRUS - nowoczesna administracja wdrażana w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich* - mgr inż. Paweł Zalewski, główny specjalista IT w Oddziale Regionalnym KRUS w Warszawie,

właściciel firmy it-Edukacja, ekspert techniczny SSO/IDM w projekcie System WORKFLOW, ekspert techniczny w projekcie System Archiwum

7. Dyskusja poświęcona informatyzacji administracji publicznej, realizowanym projektom oraz wdrażaniu elektronicznej administracji w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce
8. Podsumowanie

UCZESTNICZY PANELU

Panel odbył się w dniu 7 czerwca 2011 w godz. 17.00 – 19.30 w budynku WSISiZ przy ul. Newelskiej 6 w auli N2. W panelu uczestniczyło łącznie ok. 60 osób, w tym:

1. Moderator - dr Jan W. Owiński, kierownik projektu UE „WSISiZ dla gospodarki opartej na wiedzy (GOW) – Z nami ułożysz swoją przyszłość”, nauczyciel akademicki WSISiZ, pracownik naukowy Instytutu Badań Systemowych PAN,
2. Prelegenci:
Centrum Projektów Informatycznych MSWiA:
dr Zbigniew Olejniczak, dyrektor,
mgr Izabela Adamska, kierownik projektu,
mgr Konrad Kuczyński, kierownik projektu,
TK Telekom Sp. z o. o.:
dr inż. Andrzej Wilk, koordynator projektów informatycznych i telekomunikacyjnych,
Oddział Regionalny KRUS w Warszawie:
mgr inż. Paweł Zalewski, główny specjalista IT w Oddziale Regionalnym KRUS w Warszawie,
3. Władze uczelni reprezentowane przez rektora WSISiZ dr hab. inż. Macieja Krawczaka, prof. PAN, dziekana Wydziału Informatycznych Technik Zarządzania dr Irenę Woroniecką-Leciejewicz i dziekana Wydziału Informatyki dr inż. Jarosława Sikorskiego, prodziekana Wydziału Informatycznych Technik Zarządzania dr inż. Andrzeja Kałuszko, prodziekana Wydziału Informatyki dr inż. Waldemara Jędę,
4. Nauczyciele akademicy,
5. Absolwenci WSISiZ,
6. Studenci WSISiZ.

PRZEBIEG PANELU

Panel otworzyła dziekan Wydziału ITZ WSISiZ dr Irena Woroniecka-Leciejewicz witając władze uczelni, zaproszonych gości oraz przybyłych nauczycieli akademickich, absolwentów i studentów WSISiZ.

I. Woroniecka-Leciejewicz poinformowała, że panel dyskusyjny został zorganizowany w ramach projektu „WSISiZ dla gospodarki opartej na wiedzy (GOW) – Z nami ułożysz swoją przyszłość” współfinansowanego ze środków UE. Projekt

dotyczy uruchomienia na uczelni nowego kierunku studiów „Administracja”, ze specjalnością „e-administracja”. Mając na uwadze fakt, że absolwenci tej specjalności będą mieli szansę uczestniczyć w procesie transformacji i informatyzacji administracji publicznej, w kreowaniu nowej jakości funkcjonowania urzędów, administracji rządowej i samorządowej, uczelnia pragnie nie tylko przekazać wiedzę i specjalistyczne kwalifikacje z tej dziedziny, ale także włączyć studentów w dyskusję nad perspektywami rozwoju administracji publicznej w Polsce oraz nad możliwościami, jakie stwarzają techniki informatyczne zastosowane w tym obszarze. Jest to pierwsza z cyklu zaplanowanych dyskusji panelowych, poświęcona wizji funkcjonowania administracji publicznej w warunkach społeczeństwa informacyjnego, a także przeglądowi projektów informatycznych realizowanych w ramach elektronicznej administracji w Polsce. Kolejne panele będą poświęcone analizie procesów w administracji publicznej, a także dostosowaniu programu kształcenia do potrzeb e-administracji.

Po tym wprowadzeniu dr Woroniecka-Leciejewicz przekazała prowadzenie panelu moderatorowi – dr Janowi W. Owsieńskiemu, który wprowadził zebranych w tematykę związaną z informatyzacją administracji publicznej w Polsce, a także przedstawił program panelu.

Po wystąpieniu moderatora zabrali kolejno głos prelegenci, przedstawiając problemy informatyzacji administracji publicznej, realizowanych projektów oraz zaawansowanie procesu wdrażania elektronicznej administracji w jednostkach administracji rządowej i samorządu terytorialnego w Polsce.

Nowa jakość usług w administracji publicznej

dr Zbigniew Olejniczak, dyrektor CPI MSWiA

Dyrektor Z. Olejniczak poinformował, że Centrum Projektów Informatycznych MSWiA koordynuje działania związane z przygotowaniem polskiej administracji rządowej do współpracy z Systemem Informacyjnym Schengen (SIS) oraz Systemem Informacji Wizowej (VIS), wspierając w tym zakresie Pełnomocnika Rządu. W ramach swoich kompetencji CPI odpowiada zarówno za nadzór merytoryczny nad projektami informatycznymi z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i za współpracę na forum międzynarodowym. Do zadań CPI MSWiA w tym zakresie należy także zapewnienie bieżącej współpracy i wymiany informacji dotyczących SIS i VIS między organami administracji rządowej a organami Unii Europejskiej, w tym współdziałanie z Komisją Europejską i Radą przy budowie polskiego Narodowego Komponentu SIS i VIS.

Centrum koordynuje także prace legislacyjne związane z przygotowaniem projektów aktów prawnych mających znaczenie dla Systemu Informacyjnego Schengen, Systemu Informacji Wizowej oraz pozostałych projektów informatycznych wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Uczestniczy również w pracach związanych z przygotowaniem aktów prawnych UE w zakresie dorobku prawnego Schengen.

Obecnie CPI MSWiA realizuje następujące projekty informatyczne dla administracji publicznej:

- ePUAP2 - rozwój platformy ePUAP,
- eUsługi - zintegrowana, wielousługowa platforma komunikacyjna Policji z funkcją eUsług dla obywateli i przedsiębiorców,
- OCSLR-1 - Ogólnokrajowy Cyfrowy System Łączności Radiowej - etap pierwszy,
- OST 112 - Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego,
- pl.ID - polska ID karta,
- SI PR - System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego,
- Rada UE - zapewnienie infrastruktury informatyczno-telekomunikacyjnej do przygotowania i obsługi przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej.

Zakończono już realizację projektów: ePUAP elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej oraz Pesel2 – przebudowa i integracja systemu rejestrów państwowych.

Dyrektor Olejniczak krótko omówił dwa z realizowanych przez CPI projektów: ePUAP2 oraz pl.ID w kontekście jakości usług administracji publicznej. I tak, głównym celem projektu ePUAP2 jest wzrost liczby usług publicznych dostępnych za pośrednictwem portalu ePUAP.

W wyniku realizacji tego projektu nastąpi:

- zwiększenie efektywności kosztowej usług świadczonych przez administrację publiczną, dzięki przeniesieniu części usług na platformę elektroniczną, a tym samym ograniczeniu ilości spraw załatwianych w sposób tradycyjny,
- udostępnienie mechanizmów integrujących jednostki samorządu terytorialnego na platformie ePUAP np. poprzez udostępnienie usług koordynacyjnych oraz wspierających tworzenie ram interoperacyjności zgodnie z katalogiem usług dostarczonych w ramach budowy drugiej fazy projektu,
- ułatwienie korzystania z usług publicznych dostępnych on-line, poprzez wprowadzenie jednolitej klasyfikacji usług (katalogu usług). Katalog usług, jako miejsce porządkujące i klasyfikujące opisy usług elektronicznych administracji publicznej w Polsce, umożliwi dokonanie w sposób jednolity i jednoznaczny opisu usług przez różne jednostki administracji publicznej. Jest to szczególnie istotne dla samorządów, w których niejednokrotnie te same usługi są nazywane w różny sposób. Wynikiem realizacji celu będzie ułatwienie wyszukiwania usługi przez końcowego odbiorcę i zbliżenie się do możliwości zadawania pytań w języku naturalnym.

Kwota przyznanego dofinansowania na realizację projektu ze środków siódmej osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka wynosi 140 mln zł (85% wydatków kwalifikowanych to środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, 15% stanowi współfinansowanie krajowe).

Prelegent zwrócił uwagę na korzyści z wdrożenia projektu związane umożliwieniem wymiany danych pomiędzy urzędami administracji publicznej i obywatelem oraz standaryzacją wymiany danych. Są to: możliwość alternatywnego sposobu załatwienia spraw urzędowych – przez Internet, skrócenie czasu oraz obniżenie kosztów, możliwość wnoszenia opłat za usługi publiczne drogą elektroniczną, ograniczenie liczby dokumentów wymaganych od obywatela, ograniczenie konieczności powiadamiania wszystkich urzędów o zmianie danych osobowych, możliwość załatwienia oraz sprawdzenia stanu spraw urzędowych w dowolnym miejscu i czasie, ograniczenie duplikowania czynności przez pracowników administracyjnych, poprawa wizerunku urzędu – bardziej przyjaznego obywatelowi.

Na zakończenie dyrektor Olejniczak przedstawił nowe rozwiązania teleinformatyczne dla administracji i odniósł się, w szczególności, do idei cloud computing.

Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej miejscem pierwszego kontaktu z elektroniczną administracją

mgr Izabela Adamska, kierownik projektu CPI MSWiA

Prelegentka omówiła potrzeby w zakresie komunikacji administracji publicznej z obywatelem, przechodząc następnie do przedstawienia przesłanek budowy platformy informatycznej ePUAP. W swoim wystąpieniu poruszyła zarówno aspekty prawne dostępu do informacji publicznej (Ustawa o dostępie do informacji publicznej), jak i funkcjonalność Scentralizowanego Systemu Dostępu do Informacji Publicznej. Obecny stan prawny wymaga stosowania przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.9), co dopuszcza stosowanie dokumentów nie tylko w formie papierowej, lecz także w postaci elektronicznej w procedurach administracyjnych.

I. Adamska szczególną uwagę poświęciła wdrażaniu elementów e-administracji: Elektronicznej Skrzynki Podawczej, Profilu Zaufanego ePUAP oraz Biuletynu Informacji Publicznej stanowiącego podstawowe źródło wiedzy o instytucjach o charakterze publicznym. Wskazując na kierunki rozwoju systemu dostępu do informacji publicznej, bardziej szczegółowo scharakteryzowała Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej (SSDIP). Za główne korzyści uznała ujednoczenie systemu dostępu do informacji publicznej, rozwój elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej poprzez poszerzenie wachlarza usług publicznych świadczonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, umożliwienie prowadzenia stron podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej bez ponoszenia dodatkowych kosztów przez podmioty do tego zobowiązane.

e-Administracja - co nowego wniesie projekt pl.ID?

mgr Konrad Kuczyński, kierownik projektu CPI MSWiA

Prelegent przedstawił kolejny projekt realizowany przez CPI MSWiA w ramach siódmej osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Jest nim projekt pl.ID – polska ID Karta realizowany w latach 2009-2013. Strategicznymi celami projektu pl.ID są: wdrożenie elektronicznego dowodu tożsamości z

funkcją uwierzytelnienia w systemach IT jednostek sektora publicznego (identyfikacja, weryfikacja, uwierzytelnienie), usprawnienie obsługi obywatela i przedsiębiorcy poprzez zmniejszenie liczby wymaganych dokumentów do potwierdzania danych osobowych oraz stanu cywilnego, informatyzacja Urzędów Stanu Cywilnego, przebudowa, modernizacja i integracja istniejących rejestrów państwowych, zwiększenie dostępności usług elektronicznych. W dalszej kolejności prelegent przedstawił harmonogram realizacji projektu, a także schemat architektury Systemu Rejestrów Państwowych i ich integrację. Interesujące było porównanie stanu zaawansowania wdrożenia elektronicznego dowodu osobistego w różnych krajach Europy.

W dalszej części wystąpienia K. Kuczyński przedstawił korzyści z realizacji projektu pl.ID z jednej strony dla obywateli i przedsiębiorców, z drugiej – dla administracji. Wśród korzyści dla obywateli i firm wymienił: możliwość korzystania z usług administracji w dogodny dla obywatela sposób, skrócenie czasu poświęcanego na załatwienie spraw urzędowych, umożliwienie korzystania z usług publicznych bez konieczności osobistego stawiennictwa, umożliwienie korzystania z usług administracji poza godzinami pracy urzędów, ograniczenie liczby dodatkowych dokumentów koniecznych do dołączenia przy realizacji sprawy urzędowej, możliwość uzyskania odpisu z księgi stanu cywilnego w dowolnym miejscu w Polsce, możliwość weryfikacji danych osobowych zgromadzonych w rejestrach państwowych. Za korzyści dla administracji uznać należy: możliwość udostępnienia obywatelom drogą elektroniczną usług publicznych wymagających silnego uwierzytelnienia, np. złożenia wniosku o zmianę w księgach wieczystych, wyeliminowanie błędów i sprzeczności dotyczących danych obywatela zawartych w rejestrach, ograniczenie liczby wydawanych odpisów dokumentów urzędowych, a przez to oszczędność czasu i kosztów, możliwość wykorzystywania mechanizmu uwierzytelnienia obywatela w obecnych oraz przyszłych systemach dziedzinowych i uzyskanie szybkiego, autoryzowanego dostępu do danych gromadzonych w tych systemach, jak np.: numer identyfikacji podatkowej i ewentualnie dane podmiotu gospodarczego w przypadku działalności gospodarczej prowadzonej przez osobę fizyczną, orzeczenie o niepełnosprawności, pełnomocnictwa urzędowe, itp.

Administracja w dobie społeczeństwa informacyjnego – wyzwania współczesności

dr inż. Andrzej Wilk, koordynator Projektów Informatycznych i Telekomunikacyjnych w TK Telekom, pełnomocnik rządu odpowiedzialny za wdrożenie systemu informacyjnego Schengen

Swoje wystąpienie prelegent rozpoczął od przypomnienia historii rozwoju społeczeństw, która jest ściśle związana z historią rozwoju dokumentu jako nośnika informacji oraz narzędzi i technik związanych z tworzeniem dokumentów, ich wielaniem, przesyłaniem, archiwizacją oraz niszczeniem zbędnych kopii, a także z technikami przetwarzania zawartej w dokumencie informacji. Zmiana postaci dokumentu wymusza zmianę całej technologii jego tworzenia i przetwarzania, a w konsekwencji wymusza zmianę organizacji całej administracji. Powoduje pojawienie się konieczności przeanalizowania zasobów informacyjnych gromadzonych i przetwarzanych na różnych szczeblach pod kątem jej wartości, celowości i sposobu gromadzenia i przetwarzania oraz sposobu zabezpieczania i wykorzystywania. Za-

sada „sui generis” powoduje, że właścicielem zbioru danych jest ten, kto tworzy bazę danych a nie ten, kto dostarczył do niej informacji. Należy zatem zadbać o to, aby krajowe dane były w możliwie największym stopniu gromadzone i przetwarzane w kraju, przez podmioty krajowe, aby nie znaleźć się w sytuacji konieczności korzystania z kosztownych usług zagranicznych monopolistów.

Niezbędne jest całościowe, systemowe podejście do nowej organizacji administracji, stała analiza celowości oraz szacunek wartości informacji i kosztów jej pozyskiwania, budowa i stała aktualizacja modeli danych i współpracy między systemami korzystającymi z tych samych danych referencyjnych. Stąd konieczność sformułowania i aktualizowania spójnej polityki informatyzacji administracji publicznej. Spójność powiązana z obniżeniem kosztów, przynajmniej w zakresie współpracy między systemami, można osiągnąć, jeśli wprowadzi się precyzyjnie zdefiniowane standardy wymiany danych i przyjmie, tam gdzie jest to możliwe, standardy otwarte, lub przynajmniej takie, nad którymi służby państwowe posiadają pełną kontrolę. Takie podejście pozwoliło na rozwój Internetu i stworzenie warunków zastąpienia monopolu otwartą konkurencją światową.

Sprawą niezwykle ważną jest zapewnienie, aby lawinowo rosnąca liczba i szczegółowość informacji gromadzonej o każdym z nas, była w sposób właściwy wykorzystywana przez faktycznie uprawnione i zobowiązane do zachowania tajemnicy osoby. Utrzymywanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa systemów administracji należy traktować jako proces ciągły, adekwatny do pojawiających się potencjalnych i faktycznych zagrożeń. Należy również pamiętać, że często najsłabszym ogniwem w systemie bezpieczeństwa jest człowiek. Stąd system aktualizacji wiedzy i umiejętności użytkowników i administratorów systemu powinien zapewnić dostarczenie im stosownej wiedzy i zdobycie umiejętności, a monitoring i kontrola winien pozwalać na utrzymanie właściwej dyscypliny wykorzystywania dostępnych zasobów. Powstawanie społeczeństwa informacyjnego i upowszechnienie cyfrowych technik informacyjnych i komunikacyjnych sprawia, że stoimy przed koniecznością systemowej przebudowy całej administracji publicznej oraz jej dostosowania do potrzeb społeczno-ekonomicznych i możliwości technicznych, z zachowaniem stosownego poszanowania niezbywalnych praw człowieka jako osoby. Wyzwanie współczesności, jakim jest zapewnienie harmonijnego rozwoju cywilizacji informacyjnej, wymaga znalezienia wąskiej ścieżki między Scyllą anarchii a Charybdą totalitaryzmu, stanowiących na tej drodze realne zagrożenia.

e-KRUS - nowoczesna administracja wdrażana w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich

mgr inż. Paweł Zalewski, główny specjalista IT w Oddziale Regionalnym KRUS w Warszawie, ekspert techniczny SSO/IDM w projekcie System WORKFLOW, ekspert techniczny w projekcie System Archiwum

Celem wystąpienia ostatniego prelegenta w ramach panelu było przedstawienie działań realizowanych w ramach procesu transformacji KRUS zmieniających obsługę klienta Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Paweł Zalewski, ekspert w projektach: System WORKFLOW oraz System Archiwum, omówił stan realizacji strategii informatyzacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz kierunki zmian w obsłudze klienta KRUS, wdrażane w ramach Poakcesyjnego Pro-

gramu Wsparcia Obszarów Wiejskich. Wprowadzane zmiany systemu KRUS zmierzają w tym samym kierunku, co zmiany w administracji publicznej, określane skrótowo jako e-administracja. Najważniejszym zadaniem e-administracji jest świadczenie usług publicznych drogą elektroniczną. E-administracja to sprawne zarządzanie procesami biznesowymi – procesami obsługi klientów. Na poziomie UE e-administracja jest elementem szerszej koncepcji – rozwoju społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy – wpisującej się w postulaty Strategii Lizbońskiej.

System KRUS obejmuje obecnie 223 placówki terenowe, 33 placówki terenowe o rozszerzonym zakresie działania, dawne OR w byłych miastach wojewódzkich, 16 oddziałów regionalnych i Centralę KRUS (dwa ośrodki obliczeniowe: podstawowy i zapasowy w planach).

W dalszej kolejności prelegent przedstawił stan realizacji działań i plan rozwoju systemu. Do informatyzacji systemu zostaną wykorzystane technologie informacyjne i telekomunikacyjne stosowane w informatyzacji administracji publicznej. Struktura organizacyjna systemu zostanie dostosowana do nowych możliwości, a pracownicy oraz kadra zarządzająca będą musieli stale rozszerzać wiedzę przez szkolenia. Zmiany pozwolą na pełniejszy dostęp dla świadczeniobiorców i jednocześnie ograniczą koszty działalności systemu. Zmiany w systemie można podzielić na poziomy: informacja on-line (poziom pierwszy) – możliwość wyszukania informacji o danym urzędzie oraz świadczonych usługach na stronie internetowej urzędu, komunikacja jednokierunkowa (poziom drugi) – możliwość wyszukania informacji oraz pobrania formularzy ze strony internetowej urzędu, interakcja (poziom trzeci) – możliwość wyszukania informacji, pobrania oraz odesłania wypełnionych formularzy za pomocą Internetu, transakcja (poziom czwarty) – możliwość dokonania wszystkich czynności niezbędnych do załatwiania danej sprawy urzędowej drogą elektroniczną – od uzyskania informacji, poprzez pobranie odpowiednich formularzy, ich odesłanie po wypełnieniu i złożeniu podpisu elektronicznego, aż do uiszczenia wymaganych opłat oraz otrzymania decyzji.

Z punktu widzenia klienta kierunki zmian w obsłudze przewidują utworzenie indywidualnego konta, umożliwienie elektronicznego kontaktu z każdą jednostką organizacyjną KRUS, dostęp do usług przez Internet, minimalizowanie liczby odwiedzanych instytucji w celu załatwienia sprawy urzędowej. Systemowe kierunki działania to stworzenie jednego spójnego zasobu danych osobowych, automatyzacja procesów obsługi klienta, centralizacja i modernizacja systemów informatycznych, automatyzacja współpracy z ARiMR, NFZ, PFRON, ZUS, MG, MSWiA. Wśród informacyjnych kierunków działania warto wymienić stworzenie portalu informacyjnego KRUS, szkolenia dla kadry i uruchomienie platformy e-learningowej.

W ramach rozwoju systemu wykorzystywane są standardy wskazywane w regulacjach stanowiących ramy elektronicznej administracji. Kasa jest w trakcie procesu transformacji na III poziom e-administracji, co oznacza, że do końca 2011 roku klienci KRUS poprzez portal P4B będą w stanie uzyskać informację o stanie zaawansowania wybranych spraw. Po wdrożeniu systemu eKRUS, system osiągnie IV poziom dojrzałości e-administracji – do końca 2013 roku klienci będą mogli załatwiać sprawy urzędowe przez Internet.

Dyskusja na temat „Informatyzacja administracji publicznej w Polsce – potrzeby, rozwiązania, perspektywy”

W dyskusji wzięli udział m. in.:

- dr Zbigniew Olejniczak, Centrum Projektów Informatycznych MSWiA, dyrektor;
- mgr Izabela Adamska, Centrum Projektów Informatycznych MSWiA; kierownik projektu
- mgr Konrad Kuczyński, Centrum Projektów Informatycznych MSWiA; kierownik projektu
- dr Andrzej Wilk, TK telekom;
- mgr inż. Paweł Zalewski, Oddział Regionalny KRUS w Warszawie, główny specjalista IT;
- nauczyciele akademicy WSISiZ, wśród nich:
 - prof. dr hab. Tadeusz Baczeko; wykładowca na kierunku „zarządzanie”;
 - dr Andrzej Nałęcz, wykładowca na kierunku „administracja”;
 - absolwenci;
 - studenci.

Odnutowano następujące głosy w dyskusji:

dr Andrzej Nałęcz (nauczyciel akademicki WSISiZ na kierunku „administracja”): Czy informatyzacja administracji publicznej obejmuje tylko najprostsze sprawy obywatelskie, np. wydawanie dowodów osobistych i czy jest przewidziane jej rozszerzenie na bardziej złożone, np. udzielanie koncesji?

dr Zbigniew Olejniczak (dyrektor CPI MSWiA): Po zakończeniu prac nad platformą ePUAP przewiduje się jej rozszerzenie na dalsze zadania. Wybór dalszych zadań nastąpi po analizie procesów w administracji i wybraniu procesów kluczowych, które zostaną zinformatywowane. Są już prowadzone prace badawcze – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski przeanalizował działanie 16 urzędów marszałkowskich, zidentyfikowano kilkaset procesów. Trzeba teraz wybrać najważniejsze z nich, w tym ewidencję działalności gospodarczej.

prof. Andrzej Straszak (nauczyciel akademicki WSISiZ, pracownik Instytutu Badań Systemowych PAN): Kto jest partnerem Centrum Projektów Informatycznych MSWiA w środowisku naukowym?

dr Zbigniew Olejniczak (dyrektor CPI MSWiA): Partnerami CPI w środowisku naukowym są m. in. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Politechnika Warszawska, Instytut Logistyki i Magazynowania i na mniejszą skalę inne placówki naukowe.

dr inż. Edward Michalewski (nauczyciel akademicki WSISiZ): Jeżeli przy załatwianiu spraw urzędowych będą brane pod uwagę oświadczenia obywateli, które mogą być sprawdzane, to może lepiej zrezygnować z oświadczeń na rzecz weryfikacji przez powołane organy.

dr Zbigniew Olejniczak (dyrektor CPI MSWiA): W dalszym etapie rozwoju systemu przewiduje się rezygnację z oświadczeń obywateli – będzie wystarczało podanie tylko danych identyfikacyjnych (nazwisko, PESEL).

dr Włodzimierz Kuzak (nauczyciel akademicki WSISiZ): czy wszystkie gminy są przygotowane, w tym finansowo, do informatyzacji?

dr Zbigniew Olejniczak (dyrektor CPI MSWiA): w Polsce jest ok. 2500 gmin. W zdecydowanej większości z nich nie przewidują problemów finansowych ani organizacyjnych z informatyzacją. Sprzęt komputerowy nie jest w tej chwili zbyt drogi, przygotowanie pracowników nie ma znaczenia – ważna jest ich motywacja i priorytety w alokacji zasobów.

prof. Tadeusz Baczek (nauczyciel akademicki WSISiZ, pracownik naukowy Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN, współtwórca pierwszych polskich publicznych rankingów przedsiębiorstw, w tym publikowanej Listy 500 największych polskich firm, a także najbardziej innowacyjnych przedsiębiorstw w Polsce): Problematyka omawiana na dzisiejszym panelu jest określana w strategii OECD jako innowacja administracji publicznej. Jest to nowe podejście do działania administracji, określane jako „user driven innovation”, czyli traktowanie obsługiwanego obywatela jako konsumenta. Sensowna wydaje się integracja horyzontalna systemów, co pozwoliłoby utworzyć „rejestr biznesu”, co jest szczególnie ważne w Polsce, gdzie działa najwięcej mikrofirm spośród krajów Europy. Taki rejestr byłby przydatny dla Ministerstwa Gospodarki. W WSISiZ wielokrotnie prowadzono z udziałem studentów badania nad przedsiębiorczością i innowacyjnością polskich firm. Raport z wynikami ostatniego badania przeprowadzonego przez studentów II stopnia Wydziału ITZ kierunku „zarządzanie” i specjalności „zarządzanie strategiczne” pod kierunkiem prof. Baczek są zamieszczone na stronach WWW Komisji Europejskiej.

Łukasz Sagun (student kierunku „administracja” WSISiZ): Czy pracownicy administracji są przygotowani do używania nowych systemów informatycznych, czy nie ma obawy, że będzie to tylko dla młodych?

dr Zbigniew Olejniczak (dyrektor CPI MSWiA): Z zebranego już doświadczenia wynika, że jeżeli urzędnik jest sprawny i ma motywację do pracy, to poradzi sobie z nowym wyzwaniem niezależnie od wieku. Ponadto planuje przeprowadzenie licznych szkoleń z zakresu obsługi nowych systemów informatycznych.

Podsumowanie dyskusji

Podsumowując, można uznać, że przeprowadzony panel spotkał się z żywym zainteresowaniem, o czym świadczy duża liczba jego uczestników. Stanowi to potwierdzenie wagi podjętej tematyki. Panel stał się forum wymiany myśli między władzami wydziału, nauczycielami akademickimi, pracodawcami i studentami. Wystąpienia prelegentów, a także głosy w dyskusji koncentrowały się na potrzebach i kierunkach rozwoju informatyzacji administracji publicznej w Polsce. Przedsta-

wiono stan zaawansowania i harmonogram dalszych prac kilku kluczowych dla informatyzacji administracji publicznej przedsięwzięć, w tym platformy informatycznej ePUAP i projektu pl.ID. W panelu wzięli udział dyrektor i kierownicy projektów Centrum Projektów Informatycznych MSWiA, kluczowej instytucji realizującej i koordynującej działania w ramach projektów informatyzacji administracji publicznej w Polsce.

W dyskusji panelowej zwrócono uwagę, że informatyzacja administracji publicznej wpisuje się w potrzeby społeczeństwa informacyjnego i jest możliwa dzięki upowszechnieniu cyfrowych technik informacyjnych i komunikacyjnych.

W trakcie wystąpień i dyskusji wskazano na szereg korzyści z wdrożenia elektronicznej administracji, polegających na usprawnieniu komunikacji między obywatelem a urzędem, w szczególności na możliwości korzystania z usług administracji w dogodny dla obywatela sposób, skróceniu czasu załatwienia spraw urzędowych, umożliwieniu korzystania z usług publicznych bez konieczności osobistego stawiennictwa, również poza godzinami pracy urzędów, ograniczeniu liczby wymaganych dokumentów, pełniejszym dostępie do informacji publicznej. Skutkuje to oszczędnościami czasu i kosztów zarówno po stronie obywatela jak i urzędu. Tworzy to nową jakość usług i wyznacza nowe standardy w administracji publicznej.

Informatyzacja administracji publicznej powoduje szybki wzrost ilości zbieranych i przechowywanych informacji o obywatelach, co wymaga utrzymywania wysokiego poziomu bezpieczeństwa danych. Wyzwanie współczesności, jakim jest stworzenie elektronicznej administracji, wymaga znalezienia kompromisu między wolnością obywatela i jego kontrolowaniem przez systemy informatyczne.

Reasumując, niezbędne jest całościowe, systemowe podejście do nowej organizacji administracji publicznej, sformułowanie i aktualizowanie spójnej polityki informatyzacji w tym obszarze. Obecny panel jest pierwszym z serii kilku przewidzianych w najbliższej przyszłości. Kolejne będą poświęcone m. in. analizie procesów w administracji publicznej, a także dostosowaniu programu kształcenia na kierunku „administracja” do potrzeb e-administracji.

